

My, súdni exekútori Košického a Prešovského samosprávneho kraja, ktorí spoločne s ostatnými exekútormi Slovenskej republiky, tvoríme integrálnu súčasť súdneho systému, sa týmto obraciame na Prezídium Slovenskej komory exekútorov, aby oslovilo otvoreným listom Národnú radu SR, Vládu SR a Ministerstvo spravodlivosti SR a tlmočilo tak túto našu výzvu, ktorou chceme veľmi naliehavo poukázať na kritický stav vymáhania práva v Slovenskej republike. Dôsledkom tejto krízy je riziko zrútenia systému výkonu rozhodnutia a riziko významného ohrozenia vymožitelnosti práva v Slovenskej republike.

Exekútorský stav je v poslednej dobe intenzívne spoločensky znevažovaný a očierňovaný v očiach verejnosti, a to často kýmkoľvek a pri každej možnej príležitosti (či už oprávnene alebo neoprávnene). V dôsledku takejto nepriateľskej spoločenskej atmosféry, ktorá je udržiavaná za výdatnej pomoci médií, dlhodobo nenachádzame žiadnu podporu u príslušných štátnych orgánov. Rovnako nenachádzame ani odozvu pri našej argumentácii poukazujúcej na vznik absolútne deformovaného systému financovania výkonu exekúcií. Odborné pripomienky exekútorského stavu ako aj upozornenia na nezadržateľne sa blížiaci kolaps zákonom regulovaného vymáhania práva na Slovensku v dôsledku nenáležitého systému financovania, sú dlhodobo ignorované.

Legislatívne zmeny vystavili výkon rozhodnutia v SR absolútne reálnej hrozbe, že z dôvodu podcenenia potrieb financovania bude onedlho proces exekúcií nefunkčný, čo ohrozí existenciu tých subjektov, ktoré sú ako veritelia odkázaní na služby súdnych exekútorov pri vymáhaní svojich pohľadávok. Najväčšie riziko v tomto dôsledku hrozí práve najzraniteľnejšej skupine oprávnených – či už sú to matky maloletých detí, ktoré sú každý mesiac odkázané na pomoc súdneho exekútora pri vymáhaní výživného alebo živnostníci, ktorí sú nútení exekučne vymáhať nezaplatené faktúry za poskytnuté tovary a služby.

Týmto tiež upozorňujeme na zväčšujúce sa problémy v oblasti vymáhania pohľadávok štátu, či už ide o nároky vymáhané Justičnou pokladnicou, úradmi práce, ministerstvami, správami finančnej kontroly či Sociálnou poisťovňou, ale aj nároky vymáhané zo strany miest a obcí. Ohrozenie vymožitelnosti pohľadávok zdravotných poisťovní z dôvodu nefunkčnosti procesu exekúcie má následne priamy dopad na ďalšie financovanie zdravotnej starostlivosti. Kolaps vymáhania pohľadávok Sociálnej poisťovne bude mať priamy dopad na financovanie sociálneho systému a vyplácanie dôchodkov.

Verejnosť nemá konkrétnu predstavu, aká je reálna „cena“ vymáhania práva na Slovensku, pretože chod exekútorských úradov a plnenie zákonom stanovených povinností nie je financované štátom, ale výlučne súdnymi exekútormi. Z dôvodu nedostatku diskusie sa verejnosť, bohužiaľ, domnieva, že odmena exekútora je jeho čistým ziskom.

Je na škodu veci, ak nie je všeobecne známe, že zo zákonom určenej odmeny súdny exekútor musí uhradiť mzdy zamestnancov, odvody a stravné, nájomné a energie za kancelárske priestory ako aj povinné dlhoročné archivovanie spisov, taktiež kancelárske vybavenie a techniku, pohonné hmoty, či povinné poistenie.

V dôsledku neutešeného stavu financovania výkonu rozhodnutí došlo v poslednom období k poklesu počtov zamestnancov exekútorských úradov, čím sa rozšírili rady nezamestnaných v regiónoch, ktoré sú nezamestnanosťou už aj tak dosť postihnuté.

My, súdni exekútori, sme právnickou profesiou, ktorá musí pre zabezpečenie plnenia množstva svojich úloh a povinností zamestnávať najviac zamestnancov zo všetkých právnických profesií. Od účinnosti posledných legislatívnych zmien sme povinní zabezpečovať omnoho viac zákonom stanovených povinností.

Vítame tie legislatívne zmeny, ktoré prispievajú k zlepšeniu postavenia účastníkov exekučného konania, ale plnenie nových povinností päť dní v týždni nebudeme ďalej schopní zabezpečiť z dôvodu podcenenia potrieb financovania celého systému.

Nútený pokles počtu zamestnancov exekútorských úradov zároveň so značným nárastom našich zákonných povinností zvyšuje zaťaženosť úradov a zásadným spôsobom obmedzuje možnosti zvládať plnenie úloh, ktoré na nás štát prostredníctvom zákona kladie. Hroziace prietahy v exekučných konaniach - ako dôsledok objektívnej neschopnosti úradov v dostatočnej miere pokrývať náklady - nevyriešia ani hrozby disciplinárnych konaní, keďže sa nejedná o zavinenie exekútora, ale o objektívnu nemožnosť finančne zabezpečiť plnenie týchto úloh.

Poslednou legislatívnou zmenou bola obmedzená náhrada hotových výdavkov, ktoré exekútor už vynaložil napr. na poštovné, bankové poplatky, poplatky dopravnému inšpektorátu, či znalecké posudky, čo má za následok zablokovanie vykonávania ďalších úkonov v exekučných konaniach. V súvislosti s týmto nedávno novelizovaným ust. § 46 ods. 5 Exekučného poriadku týmto opakovane poukazujeme na potrebu doplniť toto ustanovenie o kompenzáciu už vynaložených hotových výdavkov, a to aspoň v nevyhnutnej miere formou zákonom stanovenej paušálnej náhrady.

Ako sa ukázalo, v súčasnej spoločenskej atmosfére exekútorový stav napriek opakovaným snahám nie je schopný preniesť diskusiu s príslušnými orgánmi na výsostne odbornú úroveň, a tak tento nevyvážený vzťah má z vyššie pomenovaných dôvodov dopad predovšetkým na účastníkov konaní, ktorí sú so svojimi nárokmi odkázaní na služby exekútorov. Hroziaci kolaps legálneho spôsobu výkonu rozhodnutia, teda exekúcií, otvára dvere nárastu pochybných vymáhačských firiem a nelegálnych vymáhačských praktík – štátom neregulovateľných a nekontrolovateľných.

Povolanie súdneho exekútora je povolaním odborne aj psychicky náročným. Súdny exekútor každý deň vystupuje ako orgán verejnej moci poverený súdom, ako právnik, výkonný a finančný riaditeľ zároveň, zamestnávateľ a personálny manažér vo vzťahu k zamestnancom, daňový subjekt so všetkými jeho povinnosťami a v poslednej dobe stále viac aj ako krízový manažér. Každý deň sme vystavení - či už osobne, alebo prostredníctvom svojich zamestnancov - neprijemným a často vyhroteným situáciám ako aj rôznym atakom zo strany účastníkov konania. V tejto atmosfére denne vykonávame verejnosťou znevažovanú funkciu súdneho exekútora - funkciu, ktorá si ale z dôvodu výkonu verejnej moci vyžaduje naše plné nasadenie. Z dôvodu podcenenia potrieb financovania výkonu rozhodnutí zo strany zákonodarcu sme v poslednej dobe toto naše nasadenie nútení stále viac venovať krízovému manažmentu fungovania úradov na úkor samotnej exekučnej činnosti.

Poukazujeme na tento alarmujúci stav so snahou nadviazať zmysluplnú a odbornú diskusiu, ktorej cieľom je zabezpečenie výkonu rozhodnutí a zvýšenie úrovne vymožitelnosti práva. Vyzývame preto NR SR, vládu SR, a MS SR, aby prijali adekvátne opatrenia na odvrátenie hroziaceho kolapsu výkonu rozhodnutí na Slovensku, nakoľko dôsledkom tohto kolapsu bude iba nahradenie zákonom regulovaného vymáhania práva nikým a ničím nekontrolovateľnými vymáhačskými skupinami.

V Košiciach, dňa 10.januára 2014

**46 súdnych exekútorov
Košického a Prešovského samosprávneho kraja**